

Raadsvoorstel

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 25 april 2019
Agendanummer	:
Datum collegebesluit	: 12 maart
Onderwerp	: Uitbreiden begrazingsbeheer

Voorstel

Wij stellen u voor:

1. Kennis te nemen van de nieuwe maaikaart.
2. In te stemmen met het uitbreiden van het begrazingsbeheer door herefords-runderen langs deelgebied 'De Vesting'.
3. Het begrazingsbeheer door schapen uit te breiden naar Raamsdonksveer in het park 'Achter de Hoeve'.
4. Het schaapsbeheer aan de vestinggrachten in Geertruidenberg uit te breiden.
5. Een investeringsbedrag van € 50.000,00 beschikbaar te stellen, waarbij de jaarlijkse kapitaalslasten uit de reguliere exploitatie betaald kunnen worden.

Inleiding

In het raadsprogramma 2018-2022 heeft u aangegeven de biodiversiteit in het buitengebied te willen vergroten en om samen met belangstellende bewoners tot een nieuwe maaikaart te komen.

Inmiddels hebben we samen met een groep bewoners, het waterschap en natuurfederatie Geertruidenberg gekeken waar de kansrijke gebieden liggen. In de nieuwe maaikaart, die als bijlage is toegevoegd, is het sinusmaaibeheer en het uitbreiden van het maaien en ruimen van de bermen (ecologisch maaibeleid) opgenomen. Daarnaast is het bijbehorende bestek in samenwerking met het waterschap geschreven. Hierin is opgenomen hoe we onnodig storten van slootafval op de ecologische bermen kunnen voorkomen. Daarnaast is in de begroting 2019 aangegeven te willen investeren in uitbreiding van het begrazingsbeheer door schapen of andere diersoorten. Dit willen we doen door herefords runderen te laten grazen aan de Donge langs deelgebied 'De Vesting' en het schaapsbeheer verder uit te breiden.

Beoogd effect

1. Nieuwe maaikaart

In het raadsprogramma is opgenomen dat we veel waarde hechten aan de natuur om ons heen. Meer groen heeft grote invloed op de gezondheid van mens en dier. Door anders te gaan maaien vergroten we de biodiversiteit. Daarnaast geeft het raadsprogramma aan dat behoud van bestaande natuur de norm is waarbij wordt ingezet op het creëren van een ecologisch lint mede ter verbetering van de biodiversiteit in de gemeente. Dit lint is gerealiseerd in de nieuwe maaikaart. Om tot een nieuwe maaikaart te komen werkten we samen met onze partners zoals het waterschap, landbouw- en natuurorganisaties en onze inwoners.

2. Uitbreiding begrazingsbeheer

In de begroting van 2019 is een structureel bedrag van € 25.000,00 opgenomen voor het vergroten van de biodiversiteit en het uitbreiden van het begrazingsbeheer. Met name in deelgebied "De vesting" willen we het begrazingsbeheer door herefords runderen uitbreiden. Het schaapsbeheer willen we in Raamsdonksveer en Geertruidenberg uitbreiden. Locaties die we hierbij voor willen stellen zijn in het natuurlijke park "Achter de hoeve" en langs de vestinggrachten.

Argumenten

1. Kennis nemen nieuwe maaikaart

Samen met een groep inwoners, het Waterschap en Natuurfederatie Geertruidenberg hebben we gekeken waar kansrijke gebieden liggen om het ecologisch maaibeheer en de biodiversiteit uit te breiden. In de nieuwe maaikaart, die als bijlage is toegevoegd, is het sinusmaaibeheer en het uitbreiden van het maaien en ruimen van de bermen (ecologisch maaibeleid) opgenomen. Daarnaast is het bijbehorende bestek in samenwerking met het waterschap geschreven. Door de aanpassingen in de kaart kunnen we in 2019 en 2020 59% van de bermen ecologisch gaan maaien.

2. *Begrazingsbeheer door herefords runderen langs 'De Vesting' in plaats van machinaal beheer*

Tussen rivier de Donge en de historische kern van Geertruidenberg ligt het deelgebied 'De Vesting', dat onderdeel uitmaakt van het project Dongeburgh uit 2002. Dit gebied tussen de drie bastions en de rivier wordt momenteel gefaseerd gemaaid met machines. Dit machinale beheer doen we doormiddel van banen maaien en het ruimen van het gras. De jaarlijkse kosten voor dit machinale beheer zijn € 8.789.

Door herefords in te zetten in plaats van machines wordt het gras geleidelijk kort begrazen wat scheelt in brandstof en CO2-uitstoot en draagt bij aan de biodiversiteit. Bloemen en planten krijgen zo meer kans wat goed is voor insecten en die op hun beurt weer vogels aantrekken. De kosten van de inzet van herefords zijn gratis. Echter om de herefords binnen het terrein te houden zal een degelijk kastanje houten hekwerk (post en rail) geplaatst moeten worden.

3. *Begrazingsbeheer schapen uitbreiden in het park 'Achter de Hoeve' Raamsdonksveer*

Het bestaande park 'Achter de Hoeve' heeft een ruimtelijke natuurlijke indeling en wordt machinaal onderhouden. Bestaande natuurlijke structuren van waterlopen vormen de basis van dit park. In dit park zijn bovendien landschapselementen uitgewerkt die in het buitengebied van Geertruidenberg voorkomen, zoals hakhoutsingels, rijen met knotbomen, greppels, bloemrijke graslanden en dergelijke. Een mooie toevoeging zou zijn om hier het schaapsbeheer uit te breiden. De kosten om dit terrein jaarlijks te maaien bedraagt nu € 166,00. Doormiddel van schaapsbeheer komen deze extra kosten neer op € 1.705,00 en kunnen worden betaald uit de uit de post 67400104 algemeen milieu met kostensoort 3800123 biodiversiteit.

4. *Begrazingsbeheer schapen uitbreiden langs de vestinggrachten in Geertruidenberg*

Op en langs de vestinggrachten wordt nu al begraasd met schapen. Een logisch vervolg is om dit verder uit te breiden in dit gebied. De kosten om dit terrein jaarlijks de maaien bedraagt nu € 178,00. Doormiddel van schaapsbeheer komen deze extra kosten neer op € 1.705,00 en kunnen eveneens worden betaald uit de post 67400104 algemeen milieu met kostensoort 380123 biodiversiteit.

Kanttekeningen

In juni 2018 is een vrouw op de horens genomen door een schotse hooglander in natuurgebied 'Surae' bij Dorst. Reden van deze aanval was een 71-jarige vrouw die in een openbaar toegankelijk gebied tussen de schotse hooglander en een pasgeboren kalf liep.

Het terrein aan de Donge is momenteel niet toegankelijk voor publiek en zal dat in de toekomst ook niet worden. Een degelijk hekwerk zal ervoor moeten zorgen dat men de koeien wel kan aaien maar niet het terrein kan betreden. Daarnaast zullen er geen jonge kalven geboren worden in dit gebied. Als laatste vragen we u te kiezen voor het ras hereford die zich kenmerkt door zijn rustige handzame karakter en niet het water (de Donge) in zal lopen wat wel een eigenschap is van de schotse hooglander.

Financiën

De kosten van een post en rail hekwerk bedragen € 50.000,00. Deze investering wordt in 7 jaar afgeschreven. De jaarlijkse kapitaalslasten zijn € 7.768 en kunnen betaald worden uit de post 65700101 "Plantsoenen en parken" met kostensoort 380110 "Onderhoud en beheer". Voordeel op de huidige kosten bedraagt € 8.789 -/- € 7.768 = € 1.021.

Dit resterende bedrag kan gebruikt worden voor het (incidenteel) bijmaaien.

De kosten voor de uitbreiding van het begrazingsbeheer bedragen € 3.410,00 en zijn opgenomen in de begroting van 2019 en kunnen worden betaald uit de post 67400104 algemeen milieu met kostensoort 380123 biodiversiteit.

		Incidenteel	Structureel
	Runderen (fcl 65700101, ecl 380110)		
1	Begrazingsbeheer door runderen langs 'De Vesting'		€ 7.768
	Schapen (fcl 67400104, ecl 380123)		
2	Begrazingsbeheer door schapen 'Achter de Hoeve' Raamsdonksveer		€ 1.705
3	Begrazing door schapen aan de vestinggrachten te Geertruidenberg		€ 1.705

Communicatie

1. De bewoners aan 'De Vesting' willen we uitnodigen op locatie zelf, waarbij de bewoners kennis kunnen maken met de herefords en vragen kunnen stellen aan de begrazingsbeheerder. Indien de bewoners akkoord zijn willen we het hekwerk plaatsen en komen er op verschillende locaties langs het hekwerk borden met 'huisregels van het terrein' en het calamiteitsnummer van de begrazingsbeheerder.
2. De bewoners 'Achter de Hoeve' willen we op de hoogte brengen middels een bewonersbrief.
3. De Bewoners aan de vestinggrachten willen we eveneens op de hoogte brengen middels een bewonersbrief

Uitvoering

Nadat de bewoners kennis hebben kunnen maken met de herefords en vragen hebben kunnen stellen aan de begrazingsbeheerder willen we opdracht geven aan een hekwerkleverancier voor het plaatsen van het post en rail hekwerk.

De schaapsbeheerder willen we opdracht geven tot uitbreiding nadat de bewoners 'Achter de Hoeve' en aan de vestinggrachten schriftelijk geïnformeerd zijn.

Bijlagen

1. Maaikaart
2. overzichtskaart uitbreiding begrazingsbeheer door herefords runderen
3. Overzichtskaart uitbreiding begrazingsbeheer door schapen 'Achter de Hoeve'
4. Overzichtskaart uitbreiding begrazingsbeheer door schapen langs de vestinggrachten